Prøve i Dansk 3

Maj/juni2004

Mundtlig del

Censor- og eksaminatorhæfte

Indhold

- 1. Prøvens niveau og karaktergivning
- 2. Oversigt over prøven
- 3. Vejledende censorog eksaminatorark
- 4. Prøveafholdelsen
- 5. Bedømmelsesskema til mundtlig kommunikation

1. Prøvens niveau og karaktergivning

Færdighedsprøven i mundtlig kommunikation ved Prøve i Dansk 3 efterprøver dansksproglige færdigheder på et niveau svarende til Vantage (B2), jf. kompetenceskalaen, Common European Framework.

Mundtlig kommunikation bedømmes ved hjælp af bedømmelsesskemaet sidst i dette hæfte.

Ved bedømmelsen af mundtlig kommunikation følges reglerne i bekendtgørelse nr. 513 af 22. juni 1995 om karakterskala og anden bedømmelse.

2. Oversigt over prøven

	Delprøve 1		Delprøve 2	
	Interview	Monolog	Interaktion	Diskussion
Tid	3 min.	7 min.	6 min.	4 min.
Mål	svare på spørgs- mål	fortælle sammen- hængende	samtale om et emne af almen karakter, herun- der stille spørgs mål og medvirke til at holde sam- talen i gang	tage stilling til spørgsmål/ udsagn og be- grunde
Prøve- grundlag	spørgsmål fra eksaminator	projekt eller emne	tegninger/fotos	spørgsmål fra eksaminator
Prøve- forløb	prøvedeltagerne svarer på skift på spørgsmål om alm. person- lige forhold, interesser osv.	prøvedeltagerne holder på skift oplæg om projekt eller emne	dialog prøvedel- tagerne imellem	et opfølgende spørgsmål til diskussion til hver af de to prøvedeltagere

3. Vejledende censor- og eksaminatorark

DELPRØVE 1

Før prøven begynder:

Præsentation (eksaminator, prøvedeltagere, censor). Eksaminator informerer kort om prøvens indhold og forløb (de fire dele).

Interview:

(3 min. pr. par)

Eksaminator informerer herefter prøvedeltagerne om, at deres opgave i denne del af prøven er <u>at</u>

svare på spørgsmål.

Herefter henvender eksaminator sig til den ene af prøvedeltagerne og siger fx: "Først vil jeg gerne vide lidt om dig, så jeg vil bede dig svare på nogle spørgsmål om dig selv".

Eksaminator stiller nogle spørgsmål i et alment emne, som det falder naturligt at spørge til, set i relation til prøvedeltagerens køn, alder osv. (For at sikre at denne del af prøven forbliver på spørgsmål/svar niveau, stilles der spørgsmål, der lægger op til konkrete svar uden længere forklaringer).

Eksempler på emner/spørgsmål:

Sprog

Hvor har du lært dansk? Hvordan synes du, det har været at lære dansk? Er der noget, som har været særligt svært? I hvilke sammenhænge bruger du dansk?

Hjem, familie og venner

Bor du her i ...?
Er der noget, du særligt godt kan lide eller ikke lide ved at bo her i ...?
Hvordan gik det til, at du kom til at bo her i...?
Bor du alene eller sammen med din familie?
Fortæl mig noget om din familie.
Har du venner her i Danmark?
Hvordan har du mødt dem/er det let at få ven-

Arbejde og uddannelse

ner her?

Har du arbejde her i Danmark? (Hvis ja:) Hvad laver du? Hvad kan du godt lide ved dit job? (Hvis nej:) Hvad lavede du i (hjemland)? Arbejdede du, eller var du i gang med en uddannelse?

Hvad kunne du godt tænke dig at lave i fremtiden? Hvad tror du, du laver om fem år?

Fritid og interesser

Hvad kan du lide at lave, når du har fri? Dyrker du nogen form for sport? Hvis du havde mulighed for at begynde at beskæftige dig med noget nyt, hvad skulle det så være?

Til evt. afrunding på alle emner:

Fremtidsønsker eller planer Hvad skal du bruge prøven til? Har du nogle konkrete planer for fremtiden? Afslut med "tak".

Samme procedure henvendt til den anden prøvedeltager.

Monolog: (7 min. pr. par)

Eksaminator informerer prøvedeltagerne om, at deres opgave i denne del af prøven består i, at de hver for sig holder et oplæg i 3-4 minutter

uden medvirken af eksaminator.

Herefter henvender eksaminator sig til den ene prøvedeltager og siger: "Værsgo, vil du holde dit oplæg".

Når prøvedeltageren har afsluttet sit oplæg (eller tiden er gået), siger eksaminator "tak" og stiller et enkelt, afrundende spørgsmål med det formål at vise, at oplægget er forstået, og at denne del af prøven er afsluttet.

Herefter gentages proceduren henvendt til den anden prøvedeltager.

Der er tre emner, A,B og C, hvoraf prøvedeltagerne tildeles ét ved lodtrækning.

EMNE A: FERIEFORMER

Interaktion:

(6 min. pr. par)

Eksaminator informerer prøvedeltagerne om, at deres opgave i denne del af prøven er at tale sammen om emnet uden medvirken af eksaminator. Det gøres meget tydeligt, at det er deres fælles pligt at holde samtalen i gang, og at begge får mulighed for at demonstrere deres sproglige kompetence.

Arket med fotos til emnet "Ferieformer" lægges frem for prøvedeltagerne, og eksaminator siger:

"Her er nogle fotos, der viser forskellige måder at holde ferie på. Først skal I på skift vælge et foto og kort fortælle, hvad man kan opleve ved den ferieform. Derefter skal I sammen diskutere, hvilken af de fem ferieformer I finder mest interessant. I har ca. 6 minutter, og det er vigtigt, at I begge får sagt så meget som muligt."

Eksaminator siger "tak", når tiden er gået.

Diskussion:

(4 min. pr. par)

Eksaminator informerer prøvedeltagerne om, at deres opgave i denne del af prøven er <u>at diskutere aspekter af emnet med eksaminator.</u>

Læg op til en diskussion ved at stille opfølgende spørgsmål til emnet til en prøvedeltager ad gangen. (Så vidt muligt skal spørgsmålene relateres direkte til den foregående interaktion).

Eksempler på indledende spørgsmål:

Jeg hørte dig sige, at du synes, at ... er den bedste måde at holde ferie på. Hvorfor mener du det?

I de senere år er det blevet meget populært for danskerne at tage på vinterferie. Kan du selv lide at tage på vinterferie?

Hvad tror du, grunden er til, at mange danskere holder ferie i udlandet?

Er der nogen forskel på danskernes valg af ferieformer i forhold til andre nationaliteters?

Spørgsmålene diskuteres på en måde, så prøvedeltageren får mulighed for at fremkomme med synspunkter og underbygge disse.

(Blander den anden prøvedeltager sig i diskussionen, lader man dette indgå på naturlig måde, selv om hensigten i denne del af prøven er en diskussion mellem eksaminator og den enkelte prøvedeltager).

EMNE B: LOVOVERTRÆDELSER

Interaktion:

(6 min. pr. par)

Eksaminator informerer prøvedeltagerne om, at deres opgave i denne del af prøven er at tale sammen om emnet uden medvirken af eksaminator.

Det gøres meget tydeligt, at det er deres fælles pligt at holde samtalen i gang, og at begge får mulighed for at demonstrere deres sproglige kompetence.

Arket med tegninger til emnet "Lovovertrædelser" lægges frem for prøvedeltagerne, og eksaminator siger:

"Her er nogle tegninger, der viser situationer, hvor nogle personer overtræder loven. I skal først på skift vælge en situation og kort fortælle, hvad der foregår i situationen. Derefter skal I diskutere med hinanden, hvilken lovovertrædelse, I mener, er værst. I har ca. 6 minutter, og det er vigtigt, at I begge får sagt så meget som muligt".

Eksaminator siger "tak", når tiden er gået.

Diskussion:

(4 min. pr. par)

Eksaminator informerer prøvedeltagerne om, at deres opgave i denne del af prøven er at diskutere aspekter af emnet med eksaminator.

Læg op til en diskussion ved at stille opfølgende spørgsmål til emnet til én prøvedeltager ad gangen. (Så vidt muligt skal spørgsmålene relateres direkte til den foregående interaktion).

Eksempler på indledende spørgsmål:

Jeg hørte dig sige, at du synes, at ... er den værste lovovertrædelse. Hvorfor mener du det?

Hvad ville du selv gøre, hvis du så et tyveri, fx i en forretning?

Hvad synes du, straffen skal være for spirituskørsel?

Hvorfor tror du, at mange bilister ikke overholder hastighedsgrænserne?

Spørgsmålene diskuteres på en måde, så prøvedeltageren får mulighed for at fremkomme med synspunkter og underbygge disse.

(Blander den anden prøvedeltager sig i diskussionen, lader man dette indgå på naturlig måde, selv om hensigten i denne del af prøven er en diskussion mellem eksaminator og den enkelte prøvedeltager).

EMNE C: STRESS

Interaktion:

(6 min. pr. par)

Eksaminator informerer prøvedeltagerne om, at deres opgave i denne del af prøven er at tale sammen om emnet uden medvirken af eksaminator.

Det gøres meget tydeligt, at det er deres fælles pligt at holde samtalen i gang, og at begge får mulighed for at demonstrere deres sproglige kompetence.

Arket med tegninger til emnet "Stress" lægges frem for prøvedeltagerne, og eksaminator siger:

"Her er nogle tegninger, der viser situationer, der kan virke stressende på de involverede personer. I skal først på skift vælge en situation og kort fortælle, hvad der foregår i situationen. Derefter skal I diskutere med hinanden, hvilken situation, I mener, kan være den mest stressende. I har ca. 6 minutter, og det er vigtigt, at I begge får sagt så meget som muligt".

Eksaminator siger "tak", når tiden er gået.

Diskussion:

(4 min. pr. par)

Eksaminator informerer prøvedeltagerne om, at deres opgave i denne del af prøven er <u>at diskutere</u> <u>aspekter af emnet med eksaminator.</u>

Læg op til en diskussion ved at stille opfølgende spørgsmål til emnet til én prøvedeltager ad gangen. (Så vidt muligt skal spørgsmålene relateres direkte til den foregående interaktion).

Eksempler på indledende spørgsmål:

Jeg hørte dig sige, at du synes, at ... er den mest stressende situation. Hvorfor mener du det?

Hvordan kan stress påvirke folk?

Hvad tror du, grunden er til, at mange børn i dag er stressede?

Mener du, at stress er mest udbredt i den vestlige del af verden?

Spørgsmålene diskuteres på en måde, så prøvedeltageren får mulighed for at fremkomme med synspunkter og underbygge disse.

(Blander den anden prøvedeltager sig i diskussionen, lader man dette indgå på naturlig måde, selv om hensigten i denne del af prøven er en diskussion mellem eksaminator og den enkelte prøvedeltager).

4. Prøveafholdelsen

Parprøve

Prøvedeltagerne går op parvis.

I tilfælde af et ulige antal prøvedeltagere aflægges prøven af tre deltagere i sidste forløb. Prøvegrundlag og procedure ændres ikke, men den samlede prøvetid forlænges med ca. 15 minutter.

I tilfælde af at der kun er tilmeldt én prøvedeltager, eller hvis en prøvedeltager får forfald, aflægges prøven individuelt med eksaminator som samtalepartner. Prøvetiden er i dette tilfælde 20 minutter inklusive votering.

Forberedelsestid

Der er ingen forberedelsestid til den mundtlige prøve.

Censor

Med mindre specielle forhold under prøveafviklingen nødvendiggør dette, deltager censor ikke aktivt i nogen del af prøven, men fokuserer alene på at lytte og på et analytisk grundlag bedømme hver prøvedeltagers mundtlige kompetence.

Eksaminator

Det er eksaminator, der informerer prøvedeltagerne om prøvens forløb, og som i øvrigt giver en så fyldestgørende introduktion til prøven, at den kan gennemføres efter hensigten.

Det er ligeledes eksaminator, der styrer prøven og herunder sikrer, at prøvedeltagerne får lige mulighed for at komme til orde. Skulle det ske, at en af prøvedeltagerne ved interaktionen intet har at bidrage med, overtager eksaminator dennes rolle og sikrer, at den anden prøvedeltager får mulighed for at få sine færdigheder i den del af prøven bedømt.

Eksaminator giver en holistisk bedømmelse af prøvedeltagernes præstation.

I mundtlig kommunikation indgår færdighed i at forstå samtalepartneren. Denne færdighed kan kun på nogenlunde sikkert grundlag bedømmes ved den del af prøven, hvor eksaminator er samtalepartneren. Eksaminator bør tale tydeligt (men ikke artikulere overdrevent) og samtidig udfordre prøvedeltagerens evne til at forstå samtalepartneren, så det bliver muligt at vurdere, hvor grænserne for forståelsen går. Det kan fx ske ved at øge taletempoet eller ved at anvende et ordforråd af stigende sværhedsgrad over for dygtige prøvedeltagere.

Delprøve 1 - interview

Eksaminator styrer kommunikationen og beder hver prøvedeltager give informationer om almindelige personlige forhold, interesser og præferencer osv. De to prøvedeltagere behøver ikke kommunikere med hinanden i denne del af prøven, men en spontan kommunikation prøvedeltagerne imellem kan fint indgå, hvis det kan lade sig gøre, uden at fokus forskydes.

Delprøve 1 – monolog

Prøvedeltagerne holder på skift et oplæg med udgangspunkt i et projektarbejde eller et selvvalgt emne.

Eksaminator sikrer, at det virkelig bliver det monologe, sammenhængende sprog, der bedømmes. Det betyder, at eksaminators rolle begrænser sig til at bede prøvedeltageren begynde sit oplæg og – i tilfælde af, at prøvedeltageren går i stå – at hjælpe med en "genstart". Klarer prøvedeltageren ikke det monologe oplæg, bør eksaminator ikke lade denne del af prøven glide over i interviewformen, men derimod afslutte "nænsomt" og derved lade prøvedeltagers manglende kompetence på det punkt indgå i bedømmelsen. Prøvedeltageren holder sit oplæg på baggrund af egne stikord. Hvis en prøvedeltager ikke har medbragt stikord, men derimod en tekst, hvorfra der læses op, beder eksaminator prøvedeltageren undlade at læse op fra teksten. Følger prøvedeltageren ikke denne henstilling, må bedømmelsen af prøvedeltagerens mundtlige kompetence foretages på baggrund af den øvrige del af prøven. Prøvedeltageren har så ikke haft mulighed for at demonstrere beherskelse af sammenhængende, monologt sprog, hvilket indgår i bedømmelsen.

Delprøve 2 – interaktion

I denne del af prøven kommunikerer prøvedeltagerne med hinanden om løsningen af en opgave. Prøvedeltagerne præsenteres for et visuelt input (tegninger eller fotos) som grundlag for den opgave, de skal løse.

De bliver herefter bedt om på skift at fortælle, hvad der sker på tegningerne/ fotoerne, og derefter i fællesskab komme frem til en afgørelse i forbindelse med den stillede opgave.

Delprøve 2 - diskussion

I denne del af prøven er det eksaminator, der styrer kommunikationen. Det sker ved at stille hver af prøvedeltagerne et opfølgende spørgsmål til emnet og bede denne diskutere dette med eksaminator.

Det er vigtigt – den begrænsede prøvetid taget i betragtning – at eksaminator med det samme stiller spørgsmål af en art, der lægger op til stillingtagen og diskussion, og at spørgsmålene diskuteres på en måde, så prøvedeltagerne får mulighed for at fremkomme med synspunkter og underbygge disse.

Hvis prøvedeltagernes samtale har været på det meget konkrete niveau, bør eksaminators spørgsmål stilles på et mere abstrakt niveau, så prøvedeltagerne udfordres i en grad, hvor grænserne for den sproglige kompetence bliver tydelige, således at bedømmelsen kan foretages på et sikkert grundlag.

I de tilfælde, hvor der ved interaktionen har været asymmetri prøvedeltagerne imellem, sådan at den ene prøvedeltager har fået mere taletid end den anden, er det vigtigt, at eksaminator under diskussionen sikrer den anden prøvedeltager mulighed for at demonstrere sin mundtlige kompetence. Dette sker ved, at denne prøvedeltager i diskussionen får lidt ekstra taletid.

Vejledning til udfyldelse af bedømmelsesskema til mundtlig kommunikation

Pointtildelingen foregår ved afkrydsning.

For alle delfærdigheder gælder det, at der gives fuldt pointtal for den gode præstation, halvt pointtal for den mangelfulde, men dog acceptable præstation og nul point for den mangelfulde og uacceptable præstation.

Eksempel:

Delprøve 1: maksimum 6 point

Interview I 0 Monolog 4 I 0

Delprøve 2: maksimum 6 point

0 Interaktion Diskussion M Fluency 1 Grammatisk \mathbb{X} 0 kompetence 0 Ordforråd 1 X 0 Udtale

I eksemplet har prøvedeltageren opnået 13 point af 22 mulige.

Point: 13/22

Karakter: 7

5. Bedømmelsesskema til mundtlig kommunikation

Navn:	Navn:		
CPR-nummer:	CPR-nummer:		
Delprøve 1: maksimum 6 point	Delprøve 1: maksimum 6 point		
Interview 2 1 0 Monolog 4 2 0	Interview 2 1 0 Monolog 4 2 0		
Delprøve 2: maksimum 6 point	Delprøve 2: maksimum 6 point		
Interaktion 4 2 0 Diskussion 2 1 0	Interaktion 4 2 0 Diskussion 2 1 0		
Fluency 2 1 0 Grammatisk kompetence 2 1 0 Ordforråd 2 1 0 Udtale 4 2 0	Fluency 2 1 0 Grammatisk kompetence 2 1 0 Ordforråd 2 1 0 Udtale 4 2 0		
<u>Point</u> : /22	<u>Point</u> : /22		
Karakter:	Karakter:		

Point: 22-18 17-13 12-11 10-0 udmærket middel acceptabel usikker (13-10) (9-7) (6) (5-00)